

Przemysław Paweł Grzybowski (opracowanie)

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

ORCID: 0000-0002-7993-2569

Lektury dla dzieci do edukacji antydyskryminacyjnej, międzykulturowej i równościowej (przewodnik bibliograficzny)

Poniższe zestawienie zostało opracowane we współpracy z nauczycielkami i nauczycielami na co dzień zajmującymi się realizacją zajęć na temat Innych i Obcych, zarówno w szkołach, jak i w działalności organizacji pozarządowych. W nawiasach pod tytułami poszczególnych kategorii tematycznych zostały podane występujące w książkach treści kształcenia.

Lektury mogą być wykorzystywane jako środki dydaktyczne podczas lekcji, a także jako „czytała” w sferze prywatnej. Zawsze jednak ich wspólne czytanie z dziećmi lub polecenie ich do samodzielnego studiowania powinny być poprzedzone odpowiednim wprowadzeniem przez osobę dorosłą, w którym zostałyby uwzględnione wcześniejsze doświadczenia młodych czytelniczek i czytelników z Innością i Obcością w rozmaitych kontekstach.

Przewodnik bibliograficzny rozbudowany o propozycje tekstów dla dorosłych (szczególnie pedagogicznych) znajduje się w dostępnej bezpłatnie w Internecie książce: P.P. Grzybowski, G. Idzikowski, *Inni, Obcy – ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018.

Swoi, Inni i Obcy

Treści: odmienność wyglądu, zachowania, kultury, statusu i roli społecznej; niezrozumienie, nieporozumienia, nietolerancja, negatywne stereotypy, uprzedzenia, napięcia, konflikty; odrzucenie, dyskryminacja, samotność; zaciekawienie, dialog, porozumienie, zrozumienie, akceptacja, tolerancja, współpraca, przyjaźń; płeć, gender

Bardijewska L., *Zielony wędrowiec*, Agencja Edytorska „Ezop”, Warszawa 2008.

Barnes S., *Hektor*, Wydawnictwo M, Kraków 2014.

Böszörményi G., *Kolory ludzi*, Wydawnictwo Namas, Poznań 2011.

Buregren S., *Mała książka o feminizmie*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2007.

- Chmielewska J.M., *Niebieska niedźwiedzica*, Wydawnictwo Bajka, Warszawa 2012.
- Crossan S., *Kasieńka*, Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2017.
- Crowther K., *Mój przyjaciel Szymon*, Wydawnictwo EneDueRabe, Gdańsk 2010.
- Dubus B., *Tekla i jej chłopakowy świat*, Wydawnictwo Wytwórnia, Warszawa 2010.
- Dziewit-Meller A., *Damy, dziewczuchy, dziewczyny. Historia w spódnicy*, Znak Emotikon, Kraków 2017.
- Dziewit-Meller A., *Podróże w spódnicy*, Znak Emotikon, Kraków 2018.
- Erlbruch W., *Straszna piątka*, Wydawnictwo Hokus-Pokus, Warszawa 2007.
- Gill-Piątek H., Krzywonos H., *Bieda. Przewodnik dla dzieci*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2010.
- Heubl M.U., Kołpanowicz M., *Kolorowe trzy klauna*, Wydawnictwo AA, Kraków 2003.
- Jeong-Saeng K., *Psia kupa*, Wydawnictwo Kwiaty Orientu, Warszawa 2012.
- Kotowska K., *Jeż*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2010.
- Kotzwinkle W., Murray G., *Walter, pies pędzi-wiatr*, Wydawnictwo Vizja Press & It, Warszawa 2007.
- Krohn L., *Pelikan*, Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2008.
- Laszuk A., *Mała książka o homofobii*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2010.
- Lindenbaum P., *Igor i lalki*, Wydawnictwo Zakamarki, Poznań 2009.
- Maxeiner A., *To wszystko rodzina! O dziecku nowej partnerki brata taty poprzedniej żony i o innych krewnych*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2012.
- Orlev U., *Babcia robi na drutach*, Wydawnictwo Wytwórnia, Warszawa 2009.
- Ostrowicka B., *Jest taka historia. Opowieść o Januszu Korczaku*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2012.
- Pankhurts K., *Wspaniałe kobiety, które zmieniły świat*, Grupa Wydawnicza K.E.Liber, Warszawa 2018.
- Piotrowska E., *My ludzie*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2014.
- Piotrowska E., *Żółte kółka. Mam na imię Inna*, Wydawnictwo Książkowe Ibis, Żychlin 2014.
- Simon Catelin V., *Jak dwie krople wody*, Wydawnictwo EneDueRabe, Gdańsk 2009.
- Stalfelt P., *Różni, ale tacy sami*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2013.
- Stanecka Z., Oklejak M., *Basia i kolega z Haiti*, Wydawnictwo Literacki Egmont, Warszawa 2011.
- Steinhöfel A., *Rico, Oskar i głęboconie*, Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, Kraków 2011.
- Środa M., *O gender i innych potworach*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2014.
- Ungerer T., *Księżycolud*, Wydawnictwo Format, Wrocław 2011.

Nietolerancja, rasizm, antysemityzm, ludobójstwo

Treści: odmienność rasy i kultury; niezrozumienie, nieporozumienia, nietolerancja, negatywne stereotypy, uprzedzenia, napięcia, konflikty, eksterminacja, Holokaust, wojna; zakorzenienie w kulturze narodowej i etnicznej; historyczne podejście do zróżnicowania kulturowego; zaciekawienie, dialog, porozumienie, zrozumienie, akceptacja, tolerancja, współpraca, przyjaźń

Beręsewicz P., *Czy wojna jest dla dziewczyn?* Wydawnictwo Literatura – Muzeum Powstania Warszawskiego, Łódź – Warszawa 2010.

Boyne J., *Chłopiec w pasiastej piżamie*, Wydawnictwo Replika, Zakrzewo 2013.

Czerwińska-Rydel A., *Listy w butelce. Opowieść o Irenie Sendlerowej*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2017.

Dagan B., *Czika, piesek w getcie*, Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Oświęcim 2012.

Dagan B., *Gdyby gwiazdy mogły mówić*, Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, Oświęcim 2012.

Diou M., *Mała książka o rasizmie*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2011.

Fellner H., Dutheil F., *Rasizm i nietolerancja – nie!*, Wydawnictwo Muchomor, Warszawa 2005.

Groński R.M., *Szlemiel*, Wydawnictwo Nowy Świat, Warszawa 2010.

Jaromir A., Cichowska G., *Ostatnie przedstawienie panny Esterki*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2014.

Lee H., *Zabić drozda*, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2017.

Levine K., *Walizka Hany. Historia prawdziwa*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2005.

Mikołajewski J., *Wędrówka Nabu*, Wydawnictwo Austeria, Kraków 2016.

Orlev U., *Wyspa na ulicy Ptasiej*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2011.

Papuzińska J., *Asiunia*, Wydawnictwo Literatura – Muzeum Powstania Warszawskiego, Łódź – Warszawa 2011.

Piątkowska R., *Która to Malala?* Wydawnictwo Literatura, Łódź 2015.

Piątkowska R., *Wszystkie moje mamy*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2013.

Simms T., *Płaszcz Józefa*, Wydawnictwo Format, Wrocław 2009.

Stalfelt P., *Mała książka o przemocy*, Wydawnictwo Jacek Santorski, Warszawa 2008.

Ungerer T., *Otto. Autobiografia pluszowego misia*, Wydawnictwo Format, Wrocław 2011.

Wencel A., Kroh A., Fus M. (oprac.), *Zapiski z zielonego zeszytu. Pamiętnik Racheli*, Żydowskie Muzeum Galicja, Kraków 2012.

Wielga K. (red.), *Kompot. Polsko-izraelski album komiksowy*, Instytut Adama Mickiewicza – Kultura Gniewu, Warszawa 2008.

Obce kultury

Treści: odmienność warunków i stylów życia, idei, tradycji, obyczajów; ciekawość i poznawanie świata mimo różnic kulturowych; niepewność i radość związana z odkrywaniem różnic kulturowych, spotkanie i dialog kultur

- Grzelińska O., *Mama dookoła świata*, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2012.
- Jaskulska-Węgierek K., *Apetyt na świat. Meksyk – familia*, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2012.
- Jaskulska-Węgierek K., *Apetyt na świat. Meksyk – la celebración*, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2009.
- Krysiak P., Witkowska M., Buszewicz M., *Dzieci świata*, Arkady, Warszawa 2011.
- Nowacka-Devillard A., *Apetyt na świat. Maroko – Tadzin*, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2009.
- Nowacka-Devillard A., *Apetyt na świat. Wietnam – Nem*, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2010.
- Szczepańska-Kowalczyk K., *Majka, Marcel i afrykańskie czary*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009.
- Węgierek K., *Pojazdy i nie tylko*, S. Aż na Koniec Świata, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2010.

Wiek

Treści: odmienność wieku i związanych z nim potrzeb, oglądu świata, stylów życia, postaw; nieporozumienia, napięcia i konflikty pokoleń; poszukiwanie podstaw do dialogu i współpracy, porozumienie, zrozumienie; prawa związane z wiekiem

- Bodström C., *Buziaki, całusy, pocałunki*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2012.
- Kotoro B.-B., *Ważne sprawy przedszkolaka*, Wydawnictwo Advert Studio, Ruda Śląska 2016.
- Saint-Mars D. de, *Ponížanie – nie!*, Wydawnictwo Muchomor, Warszawa 2005.
- Saint-Mars D. de, *Przemoc – nie!*, Wydawnictwo Muchomor, Warszawa 2005.
- Schmitt É.-E., *Opowieści o niewidzialnym*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005.
- Stanecka Z., *Świat według dziadka*, Wydawnictwo „W drodze”, Poznań 2013.
- Stark U., *Jak mama została Indianką*, Wydawnictwo Zakamarki, Poznań 2008.
- Zakrzewska-Morawek I., *Świat według Żunia*, Wydawnictwo Zielona Sowa, Warszawa 2016.
- Zolotow C., *Lalka Williama*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2012.
- Żakówna M., *Jak Maciek przestał być Małym*, Wydawnictwo TacyJakJa.pl, Piaseczno 2010.

Chorowanie i cierpienie

Treści: odmienność stanu zdrowia i związanych z nim potrzeb, oglądu świata, stylów życia, postaw, oczekiwań; odmienne reakcje na chorowanie i cierpienie; nieporozumienia, napięcia i konflikty; akceptacja, dialog, porozumienie, zrozumienie, współpraca, opieka; ADHD, astma, autyzm, choroba nowotworowa, depresja, hemofilia, lęki, padaczka, zaburzenia odżywiania, zaburzenia psychotyczne, zaburzenia tikowe, zespół Downa

Amenta III C.A., *Krzyś jest wyjątkowy. Dla dzieci o autyzmie*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2010.

Basek A., Gałęziowska M., *Kiedy Twój brat lub siostra choruje na raka*, Wydawnictwo Hospicjum Cordis, Mysłowice 2011.

Bergendhal-Pauling L., *Mały policjant, czyli mam marzenie*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2006.

Chmielewska A., *Albert i dzieciaki. Klasa integracyjna*, S. Bajki bez Barrier, cz. XVI, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2016.

Chmielewska A., *Bursztyn. Dziecko niewidome*, S. Bajki bez Barrier, cz. X, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2015.

Chmielewska A., *Cukiereczek. Cukrzyca*, S. Bajki bez Barrier, cz. XV, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2016.

Chmielewska A., *Ktoś. Wada serca*, S. Bajki bez Barrier, cz. XIII, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2016.

Chmielewska A., *Leo i Nela. Niepełnosprawność ruchowa*, S. Bajki bez Barrier, cz. VI, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2015.

Chmielewska A., *Papuzki nierozłączki. Porażenie mózgowie*, S. Bajki bez Barrier, cz. XIX, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2017.

Chmielewska A., *Rycerskie gofry. Celiakia*, S. Bajki bez Barrier, cz. XVIII, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2016.

Chmielewska A., Ślimak. *Niedosłuch*, S. Bajki bez Barrier, cz. VIII, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2015.

Chmielewska A., *Tajemnica znikających ciasteczek. Zespół Downa*, S. Bajki bez Barrier, cz. V, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2015.

Chmielewska A., *Wycieczka. Choroby nerek – dializa*, S. Bajki bez Barrier, cz. XII, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2016.

Chmielewska A., *Żywe srebro. ADHD*, S. Bajki bez Barrier, cz. III, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świątełko”, Szklarska Poręba 2015.

- Chmielewska J.M., „Duży”. *Upośledzenie umysłowe*, S. Bajki bez Barrier, cz. XI, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2016.
- Chmielewska J.M., *Czapka, lamy i kotomierz. Dysleksja*, S. Bajki bez Barrier, cz. XVII, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2016.
- Chmielewska J.M., *Czarodziejka. Autyzm*, S. Bajki bez Barrier, cz. II, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2015.
- Chmielewska J.M., *Dziewczynka z okna. Choroba przewlekła*, S. Bajki bez Barrier, cz. IX, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2015.
- Chmielewska J.M., *Hubek, kubek, wstążka. Zespół Aspergera*, S. Bajki bez Barrier, cz. I, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2015.
- Chmielewska J.M., *Kkkora. Zaburzenia mowy*, S. Bajki bez Barrier, cz. VII, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2015.
- Chmielewska J.M., *Mirabelka. Atopowe zapalenie skóry*, S. Bajki bez Barrier, cz. XIV, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2016.
- Chmielewska J.M., *Skarb. Epilepsja*, S. Bajki bez Barrier, cz. IV, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Świąteczko”, Szklarska Poręba 2015.
- Dahle G., Nyhus S., *Włosy mamy*, Wydawnictwo EneDueRabe, Gdańsk 2010.
- Fournier J.L., *Tato, gdzie jedziemy?*, Wydawnictwo „Książnica”, Katowice 2008.
- Grabowska-Grzyb A., *O Małpce, która spadła z drzewa*, Wydawnictwo TacyJakJa.pl, Piaseczno 2010.
- Kotoro B.-B., *A Zosia ma raka na smyczy czyli Mały Człowiek mierzy się z chorobą rodzica*, Wydawnictwo Advert, Chorzów 2015.
- Krajewska M., *Mój młodszy brat*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2009.
- Kraljić H., *Elvis i Tara muszą odejść*, Wydawnictwo Piętka, Katowice 2017.
- Kraljić H., *Janek jest inny. Historia chłopca z autyzmem*, Wydawnictwo Piętka, Katowice 2017.
- Kraljić H., *Mam dysleksję*, Wydawnictwo Piętka, Katowice 2017.
- Kraljić H., *Mam zespół Downa*, Wydawnictwo Piętka, Katowice 2017.
- Kraljić H., *Sekret Laury*, Wydawnictwo Piętka, Katowice 2017.
- Lindenbaum P., *Filip i mama, która zapomniała*, Wydawnictwo Zakamarki, Poznań 2010.
- Madera M., *Kropiółka z marzeniami*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 2008.
- Moore-Mallinos J., *Mój brat ma autyzm*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2009.
- Nicholls S., *Olivier i zeszyt z marzeniami*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2008.
- Piątkowska R., *Wieloryb*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2011.
- Piotrowska E., *Żółte kółka. Mam na imię Inna*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2011.
- Ryrych K., *Siedem sowych piór. Pamiętnik mojej choroby*, Wydawnictwo Cartalia Press, Warszawa 2008.

- Schmitt É.-E., *Oskar i pani Róża*, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005.
- Schneider L., *Zuzia idzie do dentysty*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2009.
- Schneider L., *Zuzia w szpitalu*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2009.
- Światowska A., *Baltazar – mój przyjaciel z ADHD*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011.
- Tóth K., *Mama miała operację*, Wydawnictwo Finebooks, Warszawa 2017.
- Tyszcza A., *Bajka na astmę*, Wydawnictwo TacyJakJa.pl, Piaseczno 2010.
- Zięba M., *Bo ja idę do szpitala*, Agencja Edytorska „Ezop”, Warszawa 2010.
- Zięba M., *Moja mama ma raka*, Agencja Edytorska „Ezop”, Warszawa 2007.

Prawa człowieka

Treści: prawa dziecka, prawa człowieka, prawa kobiet, feminizm, gender, tolerancja dla Inności i Obcości w sferze publicznej

- Chmielewska I., *Pamiętnik Blumki*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2011.
- Czerwińska-Rydel A., Piątkowska R., *Moje prawa? Ważna sprawa!*, Wydawnictwo Literatura, Łódź 2014.
- Kasdepke G., *Mam prawo! Czyli nieomal wszystko, co powinniście wiedzieć o prawach dziecka, a nie macie kogo spytać*, Wydawnictwo G+J RBA, Warszawa 2007.
- Krzyżanek J., *Dzieciaki z ulicy Tulipanowej, czyli prawa Małych i Dużych*, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2015.
- Krzyżanek J., *Księga spraw ważnych Lamelii Szczęśliwej*, Wydawnictwo Święty Wojciech, Poznań 2012.
- Olech J., Bąk E., *Mam prawo i nie zawaham się go użyć*, Wydawnictwo Wytwórnia, Warszawa 2014.
- Stalfelt P., *Twoje prawa ważna sprawa*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2011.
- Środa M., *Mała książka o tolerancji*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2010.
- Węgrzecka M., Zabielska-Stadnik I., *Masz prawa człowieka. Picture book na podstawie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Wydawnictwo Tamaryn, Jabłonna 2014.

Umieranie, śmierć i żałoba

Treści: odmienność zachowania, stylów życia, postaw, oczekiwań itp. związanych z umieraniem, śmiercią, stratą i żałobą; odmienne reakcje na umieranie i śmierć; umieranie i żałoba w różnych kulturach

- Bergendhal-Pauling L., *Mały policjant, czyli mam marzenie*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2006.
- Buscaglia L., *Jesień liścia Jasia*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2007.

- Déon M., *Tomek i nieskończoność*, Oficyna Wydawnicza G&P, Poznań 2010.
- Downham J., *Zanim umrę*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 2009.
- Erlbruch W., *Gęś, śmierć i tulipan*, Wydawnictwo Hokus-Pokus, Warszawa 2008.
- Fupz Aakeson K., Erikson E., *Esben i duch dziadka*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2006.
- Gibert B., *Niebo*, Wydawnictwo Wytwórnia, Warszawa 2011.
- Heivoll G., *Niebo za domem*, Fundacja Inicjatyw Społecznie Odpowiedzialnych, Gdańsk 2009.
- Hennezel C., *W imieniu życia. Opowiedz mi o śmierci...*, Wydawnictwo Klucze, Gdańsk 2007.
- Hole S., *Lato Garmanna*, Fundacja Inicjatyw Społecznie Odpowiedzialnych, Gdańsk 2008.
- Hole S., *Ulica Garmanna*, Fundacja Inicjatyw Społecznie Odpowiedzialnych, Gdańsk 2009.
- Jalonen R., *Dziewczynka i drzewo kawek*, Wydawnictwo Tatarak, Warszawa 2009.
- Köpp C., *Najdalsza podróż. Krótka opowieść o życiu i umieraniu*, Wydawnictwo Esprit, Kraków 2010.
- Kosmowska B., *Dziewczynka z parku*, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2012.
- Kotoro B.-B., *Trudne tematy nr 1. Śmierć i pogrzeb. Dla przedszkolaka i małego zaka*, Wydawnictwo Beata Vita, Warszawa 2017.
- Lindström J., *Tajemnica śmierci*, Wydawnictwo Czarna Owieczka, Warszawa 2011.
- Maag G., *Ogród. Dobra opowieść na wielki smutek*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 2005.
- Mossakowska Z., *Że cię nie opuszczę aż do śmierci*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009.
- Mundy M., *Każdy czasem jest smutny. Dlaczego płacze, gdy kogoś trące?*, Święty Paweł, Częstochowa 2003.
- Nilsson U., Tidholm A.-C., *Żegnaj, panie Muffinie!*, Wydawnictwo EneDueRabe, Gdańsk 2008.
- Piasecka W., *Tańczące czarownice*, Wydawnictwo Niko, Kijewo Królewskie 2017.
- Rattan S., *Dokąd odchodzisz?*, Wydawnictwo Anwero, Gdańsk 2009.
- Ringen Kommedal H., *Czy tata płacze?*, Fundacja Inicjatyw Społecznie Odpowiedzialnych, Gdańsk 2008.
- Roy K., *Jak umierał słowiczek*, CEF Press, Piasek 2011.
- Schuurman N., *Słonecznikowa zima*, Agencja Edytorska „Ezop”, Warszawa 2007.
- Stalfelt P., *Mała książka o śmierci*, Wydawnictwo Jacek Santorski, Warszawa 2008.
- Stark U., Høglund A., *Czy umiesz gwizdać, Joanno?*, Wydawnictwo Zakamarki, Poznań 2008.
- Wijkmark C.-H., *Nadchodzi noc*, Wydawnictwo Czarne, Warszawa 2010.
- Wilson J., *Vicky, dziewczynka, która stała się aniołem*, Wydawnictwo Media Rodzina, Poznań 2006.
- Zawistowska M., *Pani śmierć*, Nakładem autorki, b.m. 2016.

Religia

Treści: odmienność religii, wartości, postaw, wzorców osobowych, stylów życia; podobieństwo i tożsamość wzorów kulturowych; poszukiwanie wspólnych korzeni religijnych; szacunek, dialog, tolerancja, ekumenizm

Dziedziul B., Busłowska L., Wigłasz T., Konopacki A., Karkowska A., Chutkowski A., Misiejuk A., Miśkiewicz T., Miśkiewicz B., *Religie Podlasia. Przewodnik nie tylko dla dzieci*, Centrum im. Ludwika Zamenhofs w Białymstoku, Białystok 2012.
Gilbert M., *Jest wiele wiar. O co pytają dzieci*, Wydawnictwo Jacek Santorski, Warszawa 2008.

Bajki, baśnie i legendy z różnych stron świata

Treści: regionalne i lokalne odmienności wzorów kulturowych, oglądu świata, postaw; niezrozumienie, nieporozumienia, nietolerancja, negatywne stereotypy, uprzedzenia, napięcia, konflikty; odrzucenie, dyskryminacja, samotność; zaciekawienie, dialog, porozumienie, zrozumienie, akceptacja, tolerancja, współpraca, przyjaźń; fantastyczne wyobrażenia Innych i Obcych; edukacja regionalna i historyczna

Bojar-Fijałkowski G., *Legendy ze słowińskiej hecchy*, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1976.
Cholewińska-Szkolik A., *Bajki o misiach z czterech stron świata*, Book House, Warszawa 2011.
Cruz-Kąciak A. (oprac.), *Bajki z Gwatemali i Nikaragui*, Wydawnictwo Edica, Warszawa 2013.
Czachorowski M. (oprac.), *Kara-Batyr i Błękitny Koń. Nogajskie bajki ludowe*, Wydawnictwo Çaxarxan Xucaliq, Wrocław 2009.
Czyżewska M., *Jestem Polakiem*, Wydawnictwo Zielona Sowa, Warszawa 2009.
Dobkiewiczowa K., *Miedziana lampa. Baśnie i opowieści o śląskim Skarbniku*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 1969.
Dobkiewiczowa K., *Sztolnia w Sowich Górach. Baśnie i opowieści z Ziemi Opolskiej, Beskidów i Dolnego Śląska*, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2008.
Dzikowska E., Wierzchowska W., *Bajki nie bajki. Opowieści z całego świata*, Wydawnictwo Pascal, Warszawa 2011.
Ficowski J., *Gałązka z Drzewa Słońca. Baśnie cygańskie*, Wydawnictwo Buchmann, Warszawa 2013.
Ficowski J., *Syrenka*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 1975.
Heyduk B., *Legendy i opowieści o Krakowie*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1985.
Jackiewicz-Dobkiewiczowa K., *Saga o białym kryształ. Baśnie i opowieści o małopolskiej soli*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 1986.

- Kaszubska A. (oprac.), *Bajki z całego świata. Bajkowa mozaika*, Wydawnictwo G+J RBA, Warszawa 2012.
- Koniusz J. (oprac.), *Złota dzida Bolesława. Podania, baśnie i legendy Ziemi Lubuskiej*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1970.
- Kosowicz A., Włodarczyk A. (oprac.), *Bajki z krajów uchodźców*, Przedstawicielstwo w Polsce Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców UNHCR, Warszawa 2006.
- Krüger M., *Było? Nie było?*, Wydawnictwo Siedmioróg, Wrocław 1998.
- Krzyżanowska I., *Bajki i podania Słowińców i Kaszubów*, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1948.
- Kuszak K., Sadowska K., Zagórski M., *Mądre bajki z całego świata*, Wydawnictwo Kulczyk Foundation, Warszawa 2015.
- Morcinek G., *Jak górnik Bulandra diabła oszukał*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 1958.
- Necel A., Necel A, Necel-Krupa A., *Demony, purtki i stolemy. Baśnie kaszubskie*, Wydawnictwo MS, Opole 2011.
- Pagaczewski S., *Diabelski kamień*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2005.
- Porazińska J., *Starodziej*, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Warszawa 1964.
- Puzdrowski E., *Bursztynowe drzewo. Baśnie kaszubskie*, Wydawnictwo Polnord-Oskar, Gdańsk 2003.
- Seliga K. (oprac.), *Legendy miast polskich. Podania, przypowieści i anegdoty o dawnych miastach polskich*, Sumptibus Auctoris et Amicorum Eius, Warszawa 1993.
- Szelburg-Zarembina E., *Chłopiec z perły urodzony. Baśń na motywach podhalańskich*, Krajowa Agencja Wydawnicza, Warszawa 1987.
- Świrko S. (oprac.), *W kranie Gryfitów. Podania, legendy i baśnie Pomorza Zachodniego*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1976.
- Świrko S., *Orle gniazdo. Podania, legendy i baśnie wielkopolskie*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1971.
- Świrszczyńska A., *O dzielnym Piaście*, Wydawnictwo Łódzkie, Łódź 1986.
- Tsanev I., *Baśnie narodów Kaukazu*, Wydawnictwo Armoryka, Sandomierz 2014.
- Wasylewski S., *Meluzyna czyli panna z śląskiego wiatru. Legendy, podania i baśnie śląskie*, Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 1966.
- Zdzitowiecka H., *Bursztynowe baśnie*, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1972.
- Zerah A., *Jak dzieci zamieniły się w gwiazdy. Opowieści i modlitwy z całego świata*, tłum. B. Żak, Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, Kraków 2004.
- Zientara-Malewska M., *Baśnie znad Łyny*, Wydawnictwo Czytelnik, Warszawa 1970.

Przyjemnej lektury!